

Про нову редакцію Українського правопису

*Підготувала Гапон Л.О., PhD,
методист ТКМЦНОІМ*

План

1. З історії створення Українського правопису.
2. Чинні документи про впровадження нової редакції Українського правопису в освітню діяльність.
3. Аналіз ключових змін у новій редакції Українського правопису.

З історії створення Українського правопису

- У **1925** році уряд УСРР створив при Народному комісаріаті освіти Державну комісію для впорядкування українського правопису, а в **1927 році** за наслідками роботи **Всеукраїнської правописної конференції**, що відбулася в Харкові, комісія підготувала проект всеукраїнського правопису, в опрацюванні якого взяли участь мовознавці з Наддніпрянщини й західноукраїнських земель.
- Від імені держави **6 вересня 1928 року** цей Український правопис, який отримав неофіційну назву «харківський», затвердив нарком освіти УСРР Микола Скрипник. Та вже за кілька років після згорання політики «українізації» й самогубства Миколи Скрипника за вказівкою влади до «харківського» правопису внесли суттєві зміни, скасувавши низку його норм як націоналістичних і таких, що «покликані штучно відірвати українську мову від великої братньої російської».

З історії створення Українського правопису

- У 1933 році Народний комісаріат освіти УСРР схвалив інший правопис, який з незначними змінами й доповненнями (упродовж 1930-х рр., 1946 р., 1960 р.) діяв до 1989 року.
- З алфавіту було свавільно вилучено букву **ґ**, що вплинуло на функціонування графічної й фонетичної систем мови.
- Репресований «харківський» правопис з деякими змінами й доповненнями залишався чинним на західноукраїнських землях поза Українською РСР і в переважній частині української діаспори.

З історії створення Українського правопису

- У **1989 році** затверджено і в **1990 році** опубліковано нову редакцію Українського правопису, у якій поновлено букву г, уточнено й доповнено окремі правописні норми.
- У **2015–2018 роках** Українська національна комісія з питань правопису, до якої увійшли фахівці мовознавчих установ Національної академії наук України та представники закладів вищої освіти з різних регіонів України, розробила проєкт нової редакції Українського правопису.
- Після громадського обговорення його схвалено на спільному засіданні Президії Національної академії наук України та Колегії Міністерства освіти і науки України **24 жовтня 2018 року**.
- Нову редакцію Українського правопису схвалено постановою №437 Кабінету Міністрів України **22 травня 2019 року**.

Чинні документи

- Наказ МОН України від 29.07.2019 року № 1033 «Про впровадження нової редакції Українського правопису»

http://loippo.lviv.ua/files/MINISTERSTVO_navc_material/1_9-530.pdf

- Лист МОН України від 23.08.2019 №1/9-530 «Щодо впровадження норм нової редакції Українського правопису в освітньому процесі»

<https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-organizaciyi-form-zdobuttya-zagalnoyi-serednoyi-osviti>

Витяг з наказу МОН України від 29.07.2019 року № 1033

- Структурним підрозділам МОН **використовувати норми нової редакції Українського правопису** під час підготовки нормативно-правових актів та інших документів.
- Українському центру оцінювання якості освіти (Бойко В. І.) упродовж п'яти років у завданнях зовнішнього незалежного оцінювання **використовувати норми правопису, які не зазнали змін.**

Витяг з листа МОН України від 23.08.2019 №1/9-530

- Повідомляємо, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 року № 4373 **в діловодстві, освітній діяльності необхідно використовувати нову редакцію Українського правопису.**
- З метою сприяння використанню учасниками освітнього процесу нової редакції Українського правопису рекомендуємо на засіданнях методичних об'єднань учителів-предметників обговорити зміни у правописі.
- На уроках, зокрема української мови, практикувати різноманітні форми роботи, візуальні засоби навчання тощо, **під час оцінювання орфографічних завдань не вважати за помилку вживання лексем обох форм.**

Що це означає?

- З 1 вересня 2019 року в школах України учні мають навчатися згідно з новою редакцією правопису.
- Протягом п'яти років **учителі мусять виправляти написання за попередньою редакцією правопису, проте не вважати їх за помилку.**
- Упродовж п'яти років у завданнях ЗНО використовуватимуть лише ті норми правопису, які не зазнали змін.

Уживання **и** на початку слова

- Деякі слова мають варіанти з голосним **и**: *їрій* і *úрій*, *їрод* і *úрод* ('дуже жорстока людина').
- **И** пишемо на початку окремих вигуків (ич!), часток (*ич який хитрий*), дієслова *úкати* ('вимовляти **и** замість *ї*') та похідного від нього іменника *úкання*.
- **И** на початку слова вживаємо в деяких загальних і власних назвах, що походять із тюркських та інших мов, відповідно до їх вимови в цих мовах: *уйбén*, *ир*, *Ич-обá*, *Кім Чен Ин*.

Літера Ґ

- Аґрус, ґава , ґазда, ґандж, ґанок, ґатунок, ґвалт, ґвалтувати, ґегати, ґедзь, ґелґотати, ґерґотати, ґерґотіти, ґигнути, ґирлиґа, ґлей, ґніт, ґогель-моґель, ґрасувати, ґрати, ґратчастий, ґринджоли, ґрунт, ґудзик, ґуля, джиґун, дзиґа, дзиґлик.
- Ґерґелі, ґонта, ґуральня, дриґати, дриґАти, ремиґати.
- Ґудзь, Ґалаґан, Ґалятовський, Ґеник, Ґерзанич, Ґердан, Ґжицький, Ґиґа, Ґоґа, Ґойдич, Ґонта, Ґриґа, Ґула, Ломаґа
- Ґорґани, Уґля.
- Верґілій, Ґарсіа, Ґегель, Ґеорг, Ґете, Ґреґуар, Ґуллівер // Верґілій, Ґарсіа, Ґегель, Ґеорг, Ґете, Ґреґуар, Ґуллівер.

Як пишемо слова з пів

ОКРЕМО (ПІВ = ПОЛОВИНА):

- *пів хвилини, пів яблука, пів Києва, пів окуня.*

ВИНЯТКИ:

- півострів, півзахисник, півмісяць, півáркуш, південь, півзáхист, півкóло, півкúля, півóберт, півовáл.

Правопис складних слів (зміни)

тоннокілометр

людинодень

екопродукти

економклас

преміумклас

максіспідниця

мідіспідниця

мініспідниця

дискомузика

попкультура

фолкгурт

фолькмузика

Правопис складних слів (зміни)

контрадміра́л

контруда́р

лейбгвардієць

оберпрокуро́р

штабскапітан

унтерофіцер

Святвечір

багатвечір

топменеджер

віцепрем'єр

ексчемпіон

кібермашина

пресконференція

нанокомп'ютер

вебсторінка

медіалінгвістика

флешмоб

бліцвікторина

артпроект

Зверніть увагу!

*пан'європейський, пан-Європа
псевдолікар, псевдо-Фауст*

*експрезидент, екс-Югославія
антиурядовий, «Анти-Дюринг»*

*Компонент **ТОП**
із числівниками не поєднуваний!!!*

Правопис складних слів (без змін)

блок-систéма

дизель-мотор

допінг-контрóль

крекінг-процес

мегавáт-годúна

альфа-прóмені

козир-дівка

дур-зілля

чар-зілля

розрúв-трава

буй-тур

жар-птиця

Правопис складних слів (без змін)

статус-кво

фан-клуб,

фітнес-клуб

сусі-бар,

караоке-бар

карт-бланш

піар-акція

інтернет-видання

компакт-диск

дубль-диктант

бізнес-план

Прем'єр-міністр

член-кореспондент

генерал-лейтенант

З дефісом пишемо

7-А клас

будинок №28-В

корпус 3-А

Київ -1

Ан-124

ЖЕК-23

Ту-154

Зеленбуд-4

750-річчя

ВІП-зала

ВІЛ-інфекція

е-декларація

Т-подібний

ВІЛ-СНІД

Б (байт)

Вт (ват)

кБ (кілобайт)

кВт (кіловат)

Буквені нарощення на цифри

- 90-ті роки
- 40-ві роки
- 2-й ряд
- 2-га програма
- 2-ге повідомлення
- 7-мий ряд
- 7-ма вистава
- 7-ме завдання
- 3-тя особа
- 1-й абзац
- 1-ша особа
- 1-ше звернення
- 1,5%-й прибуток
- 1,5%-ва компенсація
- 1,5%-ве підвищення

Буквені нарощення на цифри

Якщо порядковий числівник передано цифрою, то після неї кінцеву частину порядкового слова пишемо з дефісом:

- *5-й по́верх, на 36-му кіломе́трі, після 7-ї годíни.*

При позначенні дат, сторінок видання, а також після римських цифр закінчення не пишемо:

- *1 січня 2000 року, 120 сторінка, I тисячоліття, ХХІ століття.*

Поєднання слів зі значенням приблизності або певних числових меж можуть складатися й з двох числівників, позначених цифрами. У такому разі між ними ставимо тире:

- *3 — 4 дні, учні 8 — 10 класів.*

Уживання великої літери (без змін)

У назвах історичних подій, епох, календарних періодів і свят з великої букви пишемо перше (або єдине) слово і власні назви:

- *епóха Відрóдження,*
- *епóха Барóко* (стиль барóко),
- *Новíй рік,*
- *День учíтеля,*
- *День пám'яті та примúрення.*

Уживання великої літери (зміни)

ВИНЯТКИ:

- *День Незалежності України,*
- *День Соборності України,*
- *День Конституції України.*

ВИЛУЧЕНО:

- *Свято Перемоги,*
- *Вітчизняна війна.*

Уживання великої літери

З великої букви пишемо всі слова у назвах найвищих органів:

- *Верхóвна Ра́да України,*
- *Кабіне́т Міні́стрів України,*
- *Конституці́йний Суд України,*
- *Верхóвний Суд України.*

Уживання великої літери

З великої букви пишемо слова:

- *Трійця, Свята́ Трійця*, найменування осіб Святої Трійці (*Бог Оте́ць, Бог Син, Бог Дух Святі́й*) і слово *Богоро́диця*;
- інші найменування *Бога* (*Госпо́дь, Спасі́тель, Всеви́шній, Творе́ць*) і *Богородиці* (*Царі́ця Небе́сна, Ма́ти Божа, Пречи́ста Ді́ва*);
- прикметники, утворені від слова *Бог, Госпо́дь* (*сла́ва Бо́жа, во́ля Госпо́дня, Бо́жий про́мисел*).

Уживання великої літери

Слова *апóстол, святій, преподóбний, мученик* пишемо з малої букви:

- *апóстол Матвій, святій Пантелеймóн, святá великомучениця Варвára, преподóбний Серафíм Сарóвський, блажéнна Феодóра.*

ВИНЯТКИ:

- *Пресвятá Богорóдиця,*
- *Святá Трїйця,*
- *собóр Святóго Петра.*

Уживання великої літери

УСТАЛЕНІ РОЗМОВНІ ЗВОРОТИ:

- *бог зна що* (невідомо що),
- *бог зна коли* (невідомо коли),
- *госпóдь з тобо́ю* (ва́ми) (вживається як здивування, заперечення, докір),
- *бог з ним* (з тобо́ю) (вживається на знак згоди, примирення, прощення).

ВИГУКИ:

- *бо́же, го́споди, їй-бо́гу, го́споди бо́же мій, бо́же збав.*

Уживання великої літери

У назвах орденів, медалей, відзнак з великої букви (крім родових найменувань на зразок *орден, медаль, відзнака* тощо) пишемо перше слово і власні назви:

- *відзнака Президента України — Хрест Івана Мазепи,*
- *відзнака Міністерства внутрішніх справ України — нагрудний знак «За безпеку народу».*

Уживання великої літери

Назви спортивних нагород пишемо з малої букви:

- *золота (срібна, бронзова) медаль,*
- *олімпійська медаль,*
- *закінчити школу із золотою (срібною) медаллю.*

У назвах премій перше слово і власні назви в них пишемо з великої букви:

- *Державна премія України імені Олександра Довженка.*

Уживання великої літери

- Назви компаній з родовим словом: *компанія «Microsoft», концерн «Volkswagen».*
- Назви сайтів без родового слова: *твіттер, гугл.*
- Назви сайтів з родовим словом: *мережа «Фейсбук», енциклопедія «Вікіпедія».*
- Назви сайтів, ужиті як назви юридичних осіб, пишемо з великої букви та без лапок: *РНБО ввела санкції проти Яндексa.*

Уживання великої літери

У складених назвах інформаційних агентств усі слова, крім родового найменування, пишемо з великої букви й без лапок:

- *агентство Українські Національні Новини,*
- *агентство Франс Пресс,*
- *агентство Інтерфакс-Азербайджан.*

Уживання великої літери

Назви виробничих марок технічних виробів (машин, приладів і т. ін.) беремо в лапки і пишемо з великої букви:

- *автомобілі «Нісáн», «Вóльво», «Фольксвáген», літак «Бóїнг 777», тра́ктор «Слобожáнець».*

Назви самих виробів беремо в лапки і пишемо з малої букви:

- *«нісáн», «вóльво», «фольксвáген» (автомобілі), «бóїнг» (літак), «слобожáнець» (трактор).*

Правопис слів іншомовного походження

БУЛО	СТАЛО
проект, проєкція, фойє	проєкт, проєкція, фоє
Гойя, Ісайя, Соїєр, Хайям, Фейєрбах, Савойя	Гоя, Ісая, Соєр, Хаям, Феєрбах, Савоя
Діккенс, Теккерей, Беккі, Діккісон, Буккінгем	Дікенс, Текерей, Бекі, Дікісон, Букінгем
	Маккартні, Маккензі, Маккена

Коли діє/не діє правило дев'ятки у власних назвах

- **Сідней** (в географічних назвах після *s* пишемо *i*).
- **Флорида, Балтика, Корсика...** (в географічних назвах із кінцевим *-ида, -ика*).
- **Алжир, Чикаго, Лейпциг, Циндао...** (в географічних назвах після *дж, ж, ч, ш, щ, ц* перед приголосним пишемо *и*).
- **Мадрид, Рив'єра...** (після *r* перед приголосним, крім *[j]* пишемо *и*).
- **Волл-стріт, Бейкер-стріт** (в компоненті *стріт-* пишемо *i*).
- **Ватикан, Сардинія, Палестина, Единбург...** (за традицією в деяких географічних назвах після приголосних *д, т* перед наступним приголосним, крім *[j]* пишемо *и*).
- **Сирія, Бразилія, Сицилія...** (за традицією).
- **Грімм, Дідро, Дізель, Річард...** (в іменах і прізвищах після приголосн.ого перед наступним приголосним і в кінці слова пишемо *i*)

Літери Х, Г в іншомовних словах

- Гольфстрим, Гренландія, Люксембург, Фольксфаген, Чикаго.
- Гандбóл, гербáрій, **гінді**, гіпóтеза, горизóнт, **гóспіс**, гóспіталь, гúмус.
- Гáрвард, **Гéльсінкі**, Гіндустáн, Ганнібáл, Гéйне, Горáцій, Люфтгáнза.
- Хóбі, хокéй, хол, хóлдинг, брахмáн, джихáд, моджахéд, ханúм, харакірі, хіджáб, шахід.
- Аллáх, Ахмéд, Мухáммед, Сухрóб, Хакім, Хаммурáпі.

Подвійне написання

- аудіє́нція і авдіє́нція
- аудиторі́я і авдиторі́я
- лауреа́т і лавреа́т
- пауза́ і павза́
- фауна́ і фавна́
- Вергі́лій і Вергі́лій
- Га́рсія і Га́рсія
- Ге́гель і Ге́гель
- Ге́орг і Ге́орг
- Ге́те і Ге́те
- Гре́гуар і Гре́гуар
- Гу́ллівер і Гу́ллівер
- архієре́й і архиєре́й
- архімандрит і архимандрит
- архістратиг і архистратиг

Подвійне написання

- аптеоза, апофеоз
- аритметика, арифметика
- Анатасій, Афанасій
- Атена, Афіна
- Атос, Афон
- Вартоломей, Варфоломей
- Гетсиманія, Гефсиманія
- Голгота, Голгофа
- Голіат, Голіаф
- Демостен, Демосфен
- Доротей, Дорофей
- Ітіопія, Ефіопія
- ітіопський, ефіопський

Подвійне написання

- маратон, марафон
- Марта, Марфа
- Методій, Мефодій
- мітичний, міфічний
- Саваот, Саваоф
- ортограма, орфоргама
- ортографія, орфорграфія
- ортоепія, орфоепія
- патос, пафос
- Партенон, Парфенон
- Пітагор, Піфагор
- Тадей, Фадей
- Текля, Фекля
- Теміда, Феміда
- Теодосія, Феодосія
- Теофан, Феофан
- Тимотей, Тимофій
- Тома, Фома

Подвійне написання

**NOTA BENE!
У МЕЖАХ ТЕКСТУ
СЛІД
ПОСЛІДОВНО ВЖИВАТИ
ОДИН ВАРІАНТ
ТРАНСЛІТЕРАЦІЇ**

Фемінітиви

Суфікс **-к-** поєднуваний з **різними** типами основ:

- *áвторка, диза́йнерка, дирéкторка, редáкторка, співа́чка, студéнтка, фігурі́стка.*

Суфікс **-иц-(я)** приєднуємо до основ на **-ник, -ень**:

- *верста́льниця, набі́рниця, пора́дниця;*
- *учені́ця.*

Фемінітиви

Суфікс **-ин-(я)** сполучаємо з основами на **-ець** та з основами на приголосний:

- *кравч^іня, плавч^іня, продавч^іня;*
- *майстр^іня, філолог^іня; бойк^іня, лемк^іня.*

Суфікс **-ес-** рідковживаний:

- *диякон^еса, патрон^еса, поет^еса.*

Фемінітиви

Фемінітиви **НЕ УТВОРЮЄМО:**

- від назв неістот (*диван, вітер*);
- від назв іменників спільного роду (*сирота, староста*);
- від окремих слів (*колега, голова, заступник, мер, математик, академік*).

Для утворення назв професій жінок

НЕ ВИКОРИСТОВУЄМО:

-их(а), -івн(а), -ш(а).

Уживання фемінітивів

- Фемінітиви **ВЖИВАЄМО** в розмовному, художньому, епістолярному, публіцистичному стилях.
- Обмежено **ВЖИВАЄМО** в науково-навчальному стилі.
- **НЕ ВЖИВАЄМО** в офіційно-діловому стилі.

Закінчення а(я) в родовому відмінку однини іменників чоловічого роду II відміни

- У назвах населених пунктів із суфіксами -ськ-, -цьк-, -ець-: *Берд'янська, Луцька, Бóбринця, Крéменця, Трускавця́;*
- у назвах населених пунктів : із елементами -бург-, -град- (-город-), -піль- (-поль-), -мир-, -слав- :
Піттсбурга, Вішгорода, Мі́ргорода, Ша́ргорода, Борі́споля, Терно́поля, Жито́мира, Яросла́ва.

Закінчення а(я) в родовому відмінку однини іменників чоловічого роду II відміни

- У географічних назвах із наголосом на кінцевому складі:
Бика́, Дніпра́ , Дністра́ , Збруча́, Псла;
- у назвах населених пунктів із суфіксами присвійності -ів- (-їв-), -ев- (-єв-), -ов-, -ин- (-ін-), -ач-, -ич-: *Оле́ськова, Льво́ва, Ха́ркова, Ки́єва, Колгу́єва, Ха́ркова, Хо́дорова, Бату́рина, Пиря́тина, Свято́шина, Сня́тина, Ба́хмача, Га́дяча, Га́лича;*
- в окремих назвах із наголосом на корені іменника:
Бре́ча, Во́вка, До́вжика, Мало́го Куя́льника, Смо́трича.

Закінчення **у(ю)** в родовому відмінку однини іменників чоловічого роду II відміни

- Даві́дового Бро́ду, Зелéного Га́ю, Криво́го Ро́гу,
Широ́кого Ла́ну.

- *Алжі́ра, Рі́ма, Туні́са, Нью-Йо́рка* (місто).
- *Алжі́ру, Рі́му, Туні́су* (країна), *Нью-Йо́рку* (штат).

- Амстерда́му, Го́мелю, Ліверпу́лю, Ло́ндону,
Мадри́ду, Пари́жу, Чорно́білю.
- *Амстерда́ма, Го́меля, Ліверпу́ля, Ло́ндона,
Мадри́да, Пари́жа, Чорно́біля.*

Подвійне написання відмінкових закінчень іменників III відміни

Іменники на *-ть* після приголосного, а також слова *кров, любов, осінь, сіль, Русь, Білорусь* у родовому відмінку однини можуть набувати як варіант закінчення *-и*:

- *гідности, незалежности, радості, смерті, честі, хоробрости*;
- *крови, любови, осені, солі, Русі, Білорусі*;
- *гідності, незалежності, радості, смерті, честі, хоробрості*;
- *крові, любові, осені, солі, Русі, Білорусі*.

Запам'ятайте!

БУЛО	СТАЛО
<i>Кличний відмінок однини:</i> Ігор е , Олег у	<i>Кличний відмінок однини:</i> Ігор ю , Ол е ж е , Олег у
<i>Родовий відмінок множини:</i> тат ів , тат	<i>Родовий відмінок множини:</i> тат ів , т А т ів
	<i>Родовий відмінок однини:</i> інстаграм у , ютуб у , твіт еру , фейсбук у
<i>Родовий відмінок однини:</i> хабар а	<i>Родовий відмінок однини:</i> хабар я

5 Розширене застосування кличного відмінка.

Тепер у звертаннях, що складаються з двох загальних назв, форму кличного відмінка мають обидва слова (раніше друге слово могло мати варіантну форму називного відмінка):

- **пане лейтенанте** (а не пане лейтенант);
- **добродію бригадире** (а не добродію бригадир);
- **товаришу поліціянте** (а не товаришу поліціант);
- **пане директоре** (а не пане директор).

📍 У звертаннях, що складаються зі загальної назви та прізвища, форму кличного відмінка обов'язково набуває загальна назва, а прізвище – на вибір. Раніше прізвище мало бути як називний відмінок.

- ✓ **пане Коваль і пане Ковалю;**
- ✓ **друже Максименко і друже Максименку;**
- ✓ **колего Єванищук і колего Єванищуку.**

6 Скасування кличного відмінка у трьох словах.

З'явилась примітка про те, що іменники іншомовного походження *сер*, *сір*, *гер* відтепер мають звертальну форму, омонімічну з називним відмінком:

- **сер** (а не *сере*);
- **сір** (а не *сіре*);
- **гер** (а не *гере*).

Увага!

У правилах правопису закінчень іменників чоловічого роду (власні назви) додано варіанти закінчень місцевого відмінка:

- (на) Євгенові, Євгену, Євгені;
- (на) Дністру, Дністрові, Дністрі;
- (на) Олесеві, Олесю, Олесі;
- (на) Ігореві, Ігорю, Ігорі;
- (на) Тимошеві, Тимошу, Тимоші;
- (на) Господові, Господу, Господі.

Увага!

Іменник "маляр" залежно від наголосу належить:

або до твердої групи (якщо наголос падає на корінь в усіх відмінках однини й множини):

- *ма́ляр – ма́ляра, ма́ляр^{ові}, ма́ляра, ма́ляр^{ом}, (на) ма́ляр^{ові};*
- *ма́ляр^и, ма́лярів, ма́лярам, ма́лярів, ма́лярами, (на) ма́лярах;*

або до мішаної (наголос переходить на закінчення):

- *маля́р – малярá, малярéві, малярá, малярéм, (на) малярí;*
- *малярí, малярів, малярáми, (на) малярáх .*

Запам'ятайте!

БУЛО	СТАЛО
священник	священник
Донської, Крутой, Луговської, Полевої, Соловйов-Седой, Босой, Трубецької	Донський, Крутий, Луговський, Полевий, Соловйов-Седий, Босий, Трубецький
Ігорович, Лазарович	Ігорьович, Лазарьович
Україна, Вкраїна	Україна (Вкраїна – тільки в поезіях!)

Перенос слів

- Коли корінь починається на голосний, то перенос здійснюємо довільно: *ро-зорáти, роз-орáти, ро-зо-рáти; бе-зупі́нно, без-упі́нно, безупі́нно.*
- Коли корінь починається на приголосний, то від кореня його не відриваємо: *дозрівати (а не дозрівати), ві-правдання (а не віп-правдання).*
- При збігу однакових приголосних одну літеру залишаємо, а другу переносимо в наступний рядок: *за-ко́н-ний, розрїс-ся.*

Перенос слів

В іменниках з подовженим приголосним
можливий подвійний перенос:

- *знан-ня́ і зна-ння́ ; жи-ття́ і жит-тя́.*

Не розриваємо при переносі односкладові
префікси перед приголосними:

- *над-мірний, най-більший (а не на-дмірний, на-йбільший).*

Кількаскладові префікси при переносі можна
розривати:

- *пе-ре-працюва́ти, пе-ред-гро́ззя .*

Скісна риска як розділовий знак

Між однорідними членами речення та в інших подібних випадках у значенні, близькому як до єднального (=і), так і до розділового (=або) сполучників (з відступами до і після скісної риски) :

- *складна інтонація оклику / питання;*
- *тенденції до синтетизму / аналітизму.*

На позначення року, що не збігається з календарним(без відступів до і після скісної риски):

- *у 2018/2019 навчальному році.*

Скісна риска як розділовий знак

Уживаються також комбіновані єднально-розділові сполучники **і/або**, рідше **та/або** (без відступів до і після скісної риски):

- *порушення авторського і/або суміжних прав ;*
- *«Типова освітня програма підвищення кваліфікації голів і/або членів правлінь об'єднань співвласників багатоквартирних будинків»;*
- *війна і/або поезія.*

Скісна риска як розділовий знак

Якщо сполучення є вже досить усталеними, різною мірою наближаючись до складених слів, і між їхніми компонентами можна поставити також дефіс (з відступами до і після скісної риски) :

- *купівля / продаж і купівля-продаж, категорія істот / неістот і категорія істот-неістот .*

На позначення співвідношення яких-небудь величин, параметрів (з відступами до і після скісної риски) :

- *співвідношення курсу гривня / долар.*

Скісна риска як розділовий знак

Замість словосполучень та інших сполучень слів і складних слів (без відступів до і після скісної риски):

- *п/в (поштове відділення), р/р (розрахунковий рахунок), с/г (сільськогосподарський),*
- *к/т (кінотеатр), т/к (телеканал),*
- ***п/п (по порядку: № п/п).***

У позначеннях складених одиниць виміру:

- *км/год (кілометр на годину), Ф/м (фарад на метр).*

ДЖЕРЕЛА

Електронна версія нової редакції
Українського правопису (авторизоване
повне видання з уточненнями)

http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/ukr.-pravopys-2019_2.pdf

Огляд нової редакції Українського
правопису редакторки Юлії Мороз

<http://mariyavizinska.blogspot.com/p/ghjtr.html>